

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De mortificatione proprij amoris. Cap. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

oculis conspiciuntur, & quæ solis oculis mentis videntur: ut ipse in nobis omnibus imperet, & omnia nostra sibi subiiciat, qui exemplum rectè viuendi in-
 tus & extrà hominibus dedit. Si ergo ad utramque partem naturæ nostræ moderandam auxilia nobis data sunt, ne solam corpoream substantiam excolamus, incorpoream verò incultam incompositamque seruemus. Si corporis moderatio quasi medicina est, & mortificatio mentis velut concupita salus, non est æquum ut potionem ac medicamentum sumentes, ipsam salutem aut præcipuum actum, quo sanamur, detretemus. Si tandem in spiritali vita, corporis abnegatio propter animæ abnegationem & tranquillitatem quaeritur, ne simus tam stulti, ut ciliis & abstinētis, oneratis, & compressione sensuum afflictis, mētis abnegatio magis necessaria sordear, & interna tranquillitas nunquam obuēniat. Et iam hanc internam abnegationem verbis exponamus: & vrinam, sicut exponimus, nullo vitæ tempore ab eius desiderio & exercitatione cessemus.

De Mortificatione proprii amoris.

CAPVT II.

RACTATIO hæc interioris abnegationis ab ipsa radice sua inchoanda est, ut nostræ mentis conatus in ea euellenda atque excindenda ponatur, & inde facilius destruendis pestilentis radicis ramis spiritalis viri studium applicetur. Radix autem omnium malorum animæ, est priuatus aut proprius amor, quo quis seipsum post Adæ peccatum, quasi finem suarum actionum desideriorumque constituit. Paulus quidem ita sine vlla dubitatione sentit: Erunt, ait, homines seipso amantes:] inde autem quàm longam deducat malorum seriem, aduerte: Cupidi, elati, superbi, blasphemi, parentibus non obediētes, ingrati, scelesti, sine affectione, sine pace, criminatores, incontinentes, immites, sine benignitate, proditores, proterui, rumidi, & voluptatum amatores magis quàm Dei, habentes quidem speciem pietatis, virtutem autem eius abnegantes.] Vide quanta mala ex eo quod dixit, Erunt homines seipso amantes, siue ex proprio sui amore, veluti ex radice ac origine totius iniquitatis eliciat. Ab hoc, velut fonte, inquit Anselmus, quod scilicet homines erunt seipso amantes, manabunt multi vitiōrum riuī. Et Thomas Aquinas ait, quod radix totius iniquitatis est amor sui ipsius. Et Gregorius: Scimus quia vehementer claudit oculum cordis amor priuatus: Quo sanè clauso, facile est in vniuersa mala præcipites ferri, & quò ruamus, penitus ignorare. Ideo verò hic amor omnium est peccatorum & defectuum exordium: quia amor per se sumptus vniuersorum est humanorum affectuum initium. Quare si ipse malus fiat ex aliquo accidente, vel ex præpostero fine, vel ex eo circa quod versatur, omnes affectus inquinat, sicut si bonus sit, omnes etiam affectus rectificat. At amor sui ipsius, de quo nunc loquimur, peruersus est, ut statim ostendemus; ergo omnes affectus ad se pertractos malos efficiet. Ex quibus cum opera ipsa progrediantur, quid mirum si mala prodeant, ut ipse malus amor rectè appelletur omnium malorum origo? Quod confirmat Augustinus dicens: Recta voluntas est bonus amor; & voluntas peruersa, malus amor. Amor ergo inhians habere quod amatur, cupiditas est: id autem habens, eoque fruens, lætitia. Fugiens quod ei aueratur, timor est; id quæ si accide-

A rit, sentiens tristitia est. Proinde mala sunt ista, si malus est amor; bona, si bonus.] Sic ipse. Cum igitur amor sit velut cardo, in quo omnis interior respubli-
 ca mouetur, & à quo omnes cogitationes, & cuncta desideria, operaque procedunt, ille primò ac præcipuè moderandus est, ut reliqua ad rectitudinem redeant, & ordinem spiritali vitæ necessarium admittant. Ac ideo videamus, quid amor sit, & quid proprius aut priuatus amor, quæ eius germina, & quomodo gratia Dei nostram industriam præueniens & adiuuans, infestissimum hunc hostem deiciat.

Amor in creatura rationali esse affectus animi quo quisque bona vult sibi vel aliis: amor verò sui aut amor priuatus aut proprius, dicitur ille, quo quis vult sibi bona, & fugit aduersa propter seipsum, vel sistendo in seipso, tanquam in fine. Ita hunc amorem explicuit Basilus, qui sic ait: Amans sui ipsius est, qui seipsum amat priuato & immodico amore. Talem autem se esse quis cognoscit, si quæ facit, ea commodi sui causâ facit, licet quod fiat, ex mandato sit. Nam illud, quietis suæ causâ omittere aliquid eorum, quæ ad utilitatem fratris pertinet, siue animi illa quies sit suæ corporis, iam hoc quibusvis etiam aliis perspicuum est, vitium esse amoris sui ipsius, cuius finis perditio.] Sic ille. Meritò autem finis huius amoris dicitur à Basilio, perditio: Quoniam sicut ciuitatem cœlestem, ut ait Augustinus, ædificat amor Dei vsque ad contemptum sui; ita ciuitatem terrestrem, cui diabolus dominatur, ædificat amor sui vsque ad contemptum Dei. Et planè hic amor est inordinatus atque peruersus, quod vel ipsa humana ratio, si non cœcuiat, tantisper adueta, facili discursu cognoscit. Homo enim conditus est non propter se ipsum, sed propter Deum; quia omnia propter semetipsum operatus est Dominus, ad eò ut quicquid est hominis, id totum factum sit propter gloriam Dei. Ita ergo bona debet sibi querere, si ordinatè querat, ut illa non propter seipsum, quasi propter finem, querat, sed propter Deum qui finis suus est, & vniuersarum rerum, inquit. Quare sicut lectus regis, qui deliciarum eius causâ variis odoramentis aspergitur, si compos rationis esset, dum odoramenta propter se ipsum, & non propter regem vellet, huic infidelis existeret: ita homo, cui bona propter Dei gloriam suppetunt, infidelis est illi, si hæc bona non in Deum referat, sed propter seipsum, quasi propter finem, habere gestiat. Idemque esset, ac si procurator sponsum, non ut eius partes ageret, sed ut sponsam in sui amorem prouocaret, splendidus & pulcher sponsalibus contrahendis alisteret. Hæc autem amoris proprii peruersitas amplius exponitur, si consideremus aliquid honorificum aut delectabile posse esse homini, quod tamen Deo aliter disponenti aut contraria præcipienti displiceat. Si autem homo seipsum proprio amore diligit, id est, bonum sibi velit propter se ipsum, fiet, ut honorem aut voluptatem diuinis iussis præferat, quam nulla habita ratione Dei, vltimè finis sui, experiri desiderat. Quis autem in hoc facto manifestam peruersitatem non inspicit? Est namque ac si seruus vellet cum detrimento Domini sui, aliquid bonum præter necessitatem accipere: immò est, ac si cuperet cum nec sui Domini, breuissimam voluptatem captare. Sicut enim, qui contra Dei præcepta se oblectat (quod ad se attinet) diuinam voluntatem proterit; ita etiam diuinam illam naturam minimè à sua voluntate diiunctam spernit, atque pessumdat. Verissimèque Dionysius Rikelius sequitur Augustinum ait: Hic amor priuatus, omnium radix atque origo iniquitatum, sanctæ extat charitatis venenum. Et minoratio istius detestandi amoris, est

2. Timot.
3.1.
n. 2. 3. 4.
5.

Ansel.
ibid.

D. Tho.
ibid.
Gregor.
hom. 4. in
ezechiel.

Aug. 14.
de ciuit.
c. 7. To. 5.

Basil.
reg. bre.
no. ad in
ter. 54.

Aug. lib.
14. de ci.
uit. c. 28.

Dionys.
lib. de lau
de vitæ
solitor.
art. 6.

charitatis profectus & incrementum. Mera verò prauit improbi que illius amoris eradiciatio, est charitatis perfectio. Nec obstat ad hunc excusandum amorem, quòd homo velit sibi bona licita, & non vetita lege Dei. Nam si ea sibi non propter Deum, sed propter seipsum velit, graue quidem peccatum reicit, sed periculum non euadit. Si namque hodie bona, vt virtutem & sanctitatem: aut media, vt cibum & potum, quia sibi conducibilia sunt, nullo respectu habito ad Deum, appetit; cras mala & illicita, quia sibi conducibilia, etiam si Dei repugnent mandatis, concupiscet. Cum enim sua commoditas, suus honor, sua voluptas, & non Deus, sit tota appetendi ratio, quicquid huic honoris aut voluptati assequenda fuerit vtile, etiam si Deo repugnet, admittet. Sicut si quis corporis sanitatem p̄ omnibus cupiat, illud sumet amarum aut dulce, quod medicus ad hunc finem assequendum, vtile esse prescripserit.

Ex his perspicua manet amoris sui ipsius priuatiue peruersitas, qui latissimum in vniuersos homines tenet imperium. In illo enim innocentia felicissimo statu, in quo vniuersorum creator hominum genus considerat, erat etiam erga nos ipsos amor iste rectissimus, quia sicut Deum propter seipsum & reliqua omnia propter Deum, ita & nos propter Deum diligebamus; & quicquid voluptatis, quicquid honoris, quicquid commoditatis nobis cupiebamus, non in nostra paruitate sistebat, sed transibat ad Deum, tanquam ad supremum finem ac rectissimam diligendi mensuram. At humana natura per peccatum originale corrupta, ita amor à suo fine desciiuit, vt non in Deum tendat, sed nos ipsos, si in sua corruptione relinquantur, & à gratia non corrigatur, scopum sibi ac finem constituat. Quod significauit illa mulier, quæ, vt ait Lucas, habebat spiritum infirmitatis annis decem & octo: & erat inclinata, nec omnino poterat sursum respicere. Nam hic spiritus infirmitatis, mulierem illam, in qua humana significabatur natura, ad ima deprimens, amorem priuatum designabat, quo à cælestibus separatur, & ad nos ipsos ac terrena conuertitur. Ad corda vestra, fratres charissimi, redite, inquit Gregorius, quid horis omnibus, in cogitationibus vestris voluistis, semper aspiciere. Alius de honoribus, alius de pecuniis, alius de prædiorum ambitu cogitat. Hæc cuncta in imo sunt, & quando mens talibus implicatur, ab status sui rectitudine flectitur. Et quia ad cæleste desiderium non affurgit, quasi mulier inclinata, sursum respicere nequaquam potest. Sic ipse. Miserum autem est aspiciere, quanto impetu homo ad se ipsum amore feratur, & quomodo in omnibus, tum bonis, tum malis, tum temporalibus, tum spiritualibus seipsum inquirat. Et quemadmodum flamma ignis in supernam regionem ascendens, si subito verteretur in lapidem, statim motum illum sursum desereret, & se magna vi deorsum atque in terram inclinaret: ita mens nostra per peccatum, ex cælesti, terrena facta, amoris motu, non sursum in Deum ascendit, sed deorsum in terrena atque in se ipsam, sine vlla requie contendit. In omnibus quæ agit homo, nihil de Deo cogitat, sed de se ipso & de suis commodis eum cura sollicitat. Si edit, bibit, dormit, ea facit, vt seipsum foueat: voluptates, delicias, illecebras cupit, & captat, vt se ipsum oblectet: opes, honores, dignitates ambir, vt se ipsum effeiat.

Quid moramur? Peccatorum remissionem, virtutum adptionem, orationis donum, cælestes consolationes, & spirituales profectum sæpe cum gemitibus & lacrymis postulat, non vt Deo placeat, sed tantum vt semetipsum à malis eripiat. Et videbis in infælici homine, pessima amoris proprii aegritudine

laborante, illius peruersitatis viam imaginem, quam Nabuchodonozor rex, in abominabili statua, sexaginta cubitorum crexerat. Sicut enim ille sublato veri Dei cultu, voluit pro Deo haberi, & ab omnibus populis adorari; ita homo se quasi idolum faciens, vniuersa terrestria & cælestia aduocat, vt ipsi genuflectant, id est, omnibus, quæ habent, ipsius commoditati deseruiant. Immo (& vt penitus appareat huius amoris iniquitas) ipsum Deum, qui (vt est in Apocalypsi) est Alpha, & Omega, id est, principium & finis, quasi à nobilitate vltimi finis deicit, dum homo per hunc amorem, Deum ipsum non propter Deum, sed propter se, tanquam propter finem, habere concupiscit. Et ecce illam peruersitatem ab Augustino deploratam, qua fruimur vtendis, & vtimur fruendis, quia nos propter Deum creatos, quasi propter nos ipsos, amore nostri ipsorum esse volumus, & Deum, cuius causa conditi sumus, quasi ex sua maiestate ad nostrorum commodorum obsequia deiciimus. Longè autem ab hac nequitia est amor supernaturalis, & desiderium, & spes, quibus interdum Deum nobis volumus & desideramus, & in futura vita habere confidimus. Quia his nos quidem ipsos diligimus, nobismetipsis Deum & bona Dei speramus, desideramus, & volumus, sed non propter nos, tanquam propter finem, sed propter ipsum Deum in hæc bona diligenda, speranda, & desideranda, voluntatis affectu contendimus.

Hic ergo amor priuatus, summis conatibus eliminandus est, si locus est concedendus in corde nostro virtuti: quoniam omnem ipse virtutem sanctitatemque peruerit. Oculum in primis simplicis, & recte intentionis obcaecat. Recta enim intentio in omnibus Deum quaerit, vniuersarum cogitationum, desideriorum, & actionum Deum finem constituit, in eum, tanquam in scopum & metam, toto nisu contendit. Sed proprius amor, relicto Deo, hominem ipsum, cupientem aut operantem sibi finem, prescribit, & non diuinum honorem, sed hominis commoda & emolumenta conquirat. Vitiata autem intentione, omnis labor, omnis conatus in virtute etiam assequenda, omne bonum desiderium, actioque corumpitur; qua sublata, vera virtus & animæ sanctitas stare non potest. Niriurque ad summum proprius amor, homines virtutis studiosos facere, similes Samaritanis, de quibus legimus; Quia cum Dominum colerent, diis quoque suis seruiebant iuxta consuetudinem gentium: ita sanè homines proprio amori subiecti, non solum Domino, sed suis etiam commodis, quasi imputis idolis seruiunt, & ita illum quaerunt, vt se ipsos magis inuenire & fouere conentur. Deinde amor hic peruersus virtuti charitatis, atque adeo medullæ sanctitatis & perfectionis opponitur: quia amor Dei, & amor sui (vt ex his, quæ nunc diximus liquet,) in opposita tendunt, & ad contrarios fines aspirant. Ille creatorem respicit, iste creaturam: ille Deum, iste hominis emolumentum considerat: ille quid Domino placeat amplectitur, iste quid nobis gratum & iucundum sit, etiam si Deo sit iniustum, amplectendum vociferatur. Amor Dei, fons est omnium meritorum; quia nullum meritum est apud Deum, nisi ab amico per gratiam & charitatem, sibi que gratio, procedat. Amor sui est origo omnium peccatorum; quia nullus nisi immoderate se ipsum amando, & bonum verum sibi concupiscendo, delinquit. Si ergo merita sunt contraria peccatis, origines habent oppositas, nec potest quis Dei amore, qui est initium meritorum, cumulari; & sui amore, qui est initium omnium peccatorum, etiam grauium, possideri: Sed necesse est, proprium amorem in aliquo saltem gra-

Daniel.
3.1.

Apocal.

August.

4. Reg.
17.33.

3. 7.

du etice

du eicere, vt amor Dei intret, & omnino relegare, vt ipse Dei amor ex initiis ad perfectionem deueniat. Nemo potest simul vno oculo cælum & alio terram aspiceret, sed tota oculorum acies, aut cælo, aut terræ applicanda est: ita nemo potest Deo & sibi, tanquam fini, inhære: sed si illum, tanquam finem, diligit, se ipsum vt finem non diligit, atque aded à proprio & immoderato amore discedat, necesse est.

Si verò amor sui, matrem, id est, charitatem, impugnat, etiam filias, id est, virtutes omnes, oppugnat. Et verè ita est. Sicut enim aqua ignem corrumpens, omnibus ad ignem præparantibus & ignem sequentibus interitum affert; & siccitatem, calorem, & splendorem ignis disperdit: sic omnino amor sui, ignem charitatis destruens; vniuersarum virtutum charitatem antecedentium vel sequentium inimicus existit. Fidem obnubilat, spem extenuat, timorem Dei pellit: misericordiam, beneficentiam, æquitatem, mansuetudinem, humilitatem, & chorum reliquarum virtutum auerfat; quia cupiens homo super omnia sibi ipsi placere, sanctissimas virtutes odit, quæ aut docendo, aut contraria proponendo, aut in oppositum laborando, prauis amoris proprii desideris obstant. Qui seipsum immoderatè diligit, omnem difficultatem timet, omnem laborem refugit, omnem in suauitatem subire detestatur: quomodo ergo virtutes amabilem difficultatibus plenas & laboribus abundè refertas? Certè claudus contemnit gemmam in alto suspensam, & blandus palpator sui virtutem difficultatibus implicatam. Et quemadmodum qui ad gustum dulcedinis naueant, cibum sibi suauissimum, melle tamen illitum, auerlantur: ita amatores sui, virtutes laboribus & duris exercitationibus inuolutas, gustare non sustinent. Virtutibus autem per proprium amorem relegatis, quid superest, nisi vt passionès & affectus animi, quorum moderatiò à duplici virtute, fortitudine & temperantia, dependet, semper duri, proterui, immoderati, effrenatiq; persistant? Nam proprius amor, qui his præsertim virtutibus se opponit, & pusillanimitas est ac parcitatis inimicus, nunquam huiusmodi affectibus dominabitur. Et sicut imple nimis est in voluptatibus, & bonis sensibilibus querendis; ita amorem post se trahit ad amanda immoderatè sensibilia, & odium ad immoderatè odienda omnia difficilia, & passiones reliquas ad sua obiecta inordinatè seclatanda, vt sic quotidie in peius eant, & efficiantur à ductu rationis, se subtrahant. Absalon non tantum voluit Dauidem piùm patrem perdere, sed conatus est omnem populum ab eius ditione separare. Denique facebat hoc omni Israël venienti ad iudicium, & sollicitabat corda virorum Israël. Sic propterea immoderatus sui amor, non solum æternam hominis mortem machinatur, sed, vt facilius illum interimat, omnem populum, id est, omnes passiones, aduersus rationem virtutemque sollicitat. Et quemadmodum draco ille magnus, à Ioanne commemoratus, caudam traxit post se tertiam partem stellarum: sic amor iste inordinatus, verè draco, qui cuncta nostra merita deuorat, trahit post se tertiam hominis partem, id est, mediam affectuum passionumque portionem, menti & corpori interiectam, vt aduersus spiritum rebellans suis excessibus & stultitiis deseruiat. Satis verò perspicuum est, neminem sine passionum mortificatione posse gemmam perfectionis tenere.

Sed quantum amor sui, studium orationis, & diuinam familiaritatem, atque aded nobilissimum instrumentum perfectionis impediatur, nemo potest ignorare. Equidem puto id non ignorasse Iacob, qui ascensus in Bethel, & facturus altare Deo, dixit ad

omnes viros ac mulieres domus suæ: Abiicite Deos alienos, qui in medio vestri sunt, & mundamini, ac mutate vestimenta vestra. Quia profectò ad orandum & inuocandum Dominum, non sufficit maculas præteritorum peccatorum lauisse, & pristinam conuersationem mutasse, nisi etiam idola desideriorum inanium, quæ proprius amor erigere in corde nostro non cessat, mortificationis sollicitudo deiiciat. Nec etiam filij & serui patriarchè fidelis id ipsum ignorarunt, qui, vt faceret textus statim subdit; & deriderunt ei omnes deos alienos, quos habebant, & in aures, quæ erant in auribus eorum: hoc facto demonstrantes, se, vt possent mundas ad Deum leuare manus, non solum vana amoris proprii desideria abiicisse, sed aures quoque obturando eas impuris huius amoris suasionibus, ab omni prophano ornatu purgasse. Sed & Iacob [in fudit idola, & in aures subter terebinthum, quæ est post urbem Sichem:] quia ita debent à nobis luationes immoderati amoris nostri & desideria contemni, vt quasi sepulta & in puluerem versa, nunquam coram oculis hominis interioris appareant. Quod verò familia Iacob scuit, serui Christi, scilicet iusti, ignorare non poterunt. Si enim norunt, se, vt solem videant, debere oculos in cælum conuerrere, & à terris auocare, quomodo nescient, se, vt Deum contemplantur, debere mentis lumina in Deum ipsum attollere, & à se ipsis, qui visis terra & sterces sunt, curam & considerationem dimouere? Id autem proprium amorem impedire manifestum est: Nam ita natura comparatum est, vt homo id curet, quod amat, id cogitet, id animo voluat, ad id seipsum afficiat, quod diligit. Si ergo, o iuste, te ipsum diligis, & immoderatè diligis, omnia in te ipsum tanquam in finem ordinas, te ipsum vti que cogitabis, tua commoda cupies: quibus ergo vitibus contemplaturus & amaturus es Deum tuum? Scito,

& vide, quia, vt dixit Istaas: Coangustatum est fructum, ita vt alter decidat, & pallium breue vtrumque, nempe te & Deum, operire non potest. Humanus intellectus ab omnibus visibilibus rebus abstractus, vix nouit ad res cœlestes contemplandas assurgere, & limitatus affectus à creaturis auocatus, nec dum valet se diuinis immergere, quid faciet ille caligine offusus, & ite vinculis compeditus, & vterque proprio amore ad ima depressus? Lego: quia vbi est thesaurus tuus, ibi est & cor tuum. Si ergo thesaurum in terra metipso habes, id est, te & commoda tua, scopum tuarum curarum & tuorum laborum efficit, in te procul dubio, & non in Deo, intellectu, & affectum habebis. Lego in Augustino, quia amor & pondus rationalis naturæ coincidunt. Amor, inquit, meus, pondus meum, illo feror, quocumque feror. Si igitur amor tuus proprius, id est, terrenus est, qui in sæculi vilitates inclinatur, non possum credere, quod orationis & meditationis tempore, sanctis cogitationibus & ferendis desideris in cælum attolleris, sed magis vanis distractionibus ad ima deprimeris. Lego:

Quia animalis homo non percipit ea, quæ sunt spiritus Dei. Ergo per tui amorem non tantum animalis sed bestialis effectus, minime cœlestia & diuina percipies. Quid plura? Lego: Agrum tuum non feret diuerso femine veste, quæ ex duobus texta est, non indueris: quia in veritum nitris, cum agrum cordis tui simul amore Dei & amore tui ipsius lerere curas, & cœlestium ac terrenorum desiderio vitam tuam occupare præsumis. Denique quotidiana experientia te doceat: nam in cella abscondita, fenestris & seris clausis, & ab omni externo opere, quod te interpellat, sequestratus, sextentis phantasiis illuderis, ridiculis voluptatum aut honorum cogitationibus

impugna

Gm. 35.
2.

ibid. n. 4.

ibid. n. 4.

Ista. 28.
20.Matt. 6.
21.1. Cor. 1.
14.Leuit.
19. 19.2. Reg.
15. 6.Apoc. 12.
4.

impugnaris, & de caelo ad sterora tuarum comoditatum vel nolens resistensque pertraheris. Trahit autem te herus tuus, amor tui, cui teipsum vendidisti, cuius imperio collum subiecisti, qui non sustinet te, nisi terrenis distineri, & in vanis & noxiis desideriis occupari.

Quia ergo amor proprius & immoderatus nostri ipsorum tam exitiosus est, ideo Dominus non tantum illum vetuit, sed & oppositum odium, quod sanctum quidem est & salutare, praecepit. Hoc enim sonant illa verba Saluatoris: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Odium animae nostrae, seu nostri ipsorum, alicui sane amoris opponitur. Non autem opponitur illi, quo nos in Deo & propter Deum diligimus, qui charitas est: sed illi, quo nos in nobis & propter nosmetipsos diligimus; qui amor proprius est. Sicut itaque nos male & immoderate amamus, cum seculi bona & commoda propter nostram voluptatem quaerimus; ita bene nos odio habemus, cum, ut inquit Gregorius, anime carnalibus desideriis non acquiescimus, cum eius appetitum frangimus, cum eius voluptatibus reluctamur. Istud igitur odium nos discipulos Christi efficit, ille amor ab eadem disciplina antea quoque admissos excludit. Istud odium vitam spiritualem profeminat; amor ille reuellit: istud vestem perfectionis apprehendit, ille dirumpit. Denique proprius amor nos perdit; odium vero sanctum nostri in vitam aeternam inducit. Nam, qui amat animam suam, perdet eam, & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodit eam. Qui, inquam, amat seipsum amore hoc immoderato, quem proprium dicimus, quo se sui ipsius quasi idolum facit, quo bona saeculi & carnis voluptates inquirat, is seipsum in perpetuum perdet. Qui autem seipsum odio habuerit, ita ut voluntates suas non faciat, & a rebus illicitis auellat, in omnem aeternitatem vitam felicem possidebit. Id profecto est, seipsum ad mortem male amare, ut optimè interpretatus est Chrysostomus, & ad vitam sancte se odio habeat. Nam qui cupiditatibus propriae voluntatis obtemperat, aliquod bonum falsum & apparens sibi vult, ideoque male & insipienter se diligit. At qui prauis desideriis contradicit, nonnullam tristitiam sibi importat, qua, quia aeternam latitiam mercatur, bene & prudenter se odit. Aduersus ergo amorem hunc proprium, assiduum & implacabile bellum nobis suscipiendum est, quia charitas & perfectio non dominabitur in cordibus nostris, nisi amor iste moriatur, cuius praesentia, sicut sufficiens est omnia mala gignere, & vniuersa peccata suadere; ita de ipso pata victoria potest cunctos alios hostes spiritualis vitae prostrare, & cunctas virtutes generare. Unde diligit se homo amoris, (ut ita dicam) communis: eo scilicet amore charitatis, quo reliquos homines diligit propter Deum: non vero diligit se amore proprio, quo in se ipsum tanquam in finem tendat. Nam quemadmodum sapienter dixit Augustinus: Tunc est optimus homo, cum tota sua vita pergit in incommutabilem vitam, & toto affectu inhaeret illi. Si autem se propter se diligit, non se refert in Deum, sed ad seipsum conuersus non ad incommutabile aliquid conuertitur. Et propterea cum defectu se fuerit, id est, se diligit, quia melior est cum totus haeret, atque constringitur incommutabili bono, quam cum inde vel ad seipsum relaxatur. Diligat se homo propter eum, cuius gratia factus est, amore vero proprio, & immoderato non se amet, sed potius illum di-

Luca 14. 26.

Gregor. hom. 37. in Eua.

Ioan. 12. 25.

Chrysost. hom. 66. in Ioan.

Aug. 1. de doctrin. Christ. c. 22.

ligeriter mortificet, ut ad eius mortificationem charitas viuat, & ad ipsius mortem eadem charitas in perfectionem assurgat.

De Mortificatione actuum & excessuum amoris proprii.

CAPVT III.

EST omnia peccata, imperfectiones, & excessus nostri ab amore proprio progredientur, tamen necesse est ea sub quibusdam capitibus comprehendere, ut contra hanc belluam immanem pugnare possimus. Quam non omnino inepte in dracone illo à Ioanne in Apocalypsi conspecto, signatam esse per mysterium coniectamur. Hic habebat capita septem & cornua decem, quibus septemdecim defectus proprii amoris signati sunt, à quibus, tanquam à fontibus, omnium malorum nostrorum, (si bene inspiciatur,) turba procedit. Merito vero non solum capitibus bestiae, sed & cornibus ostenduntur; quoniam ceu capita, animae casus initiant, & ceu cornua, vitam nostram feriunt atque cruentant. Draco autem iste, id est, proprius amor, paratus erat, filium mulieris deuorare, quia eius conatus est, spiritum sanctitatis & deuotionis extinguere. Ut itaque hunc filium animae dilectissimum ab omni iniuria vindicemus, necesse est immanem bestiam adoriri, & eius capita & cornua diligenter amputare, & vnicuique, ne iterum pullulet, gratia ignem admouere. Haec ergo capita & cornua proprii amoris quasi digito demonstremus, & quibus mediis excidenda sint, ostendamus legentibus.

Primum caput amoris proprii, est aestimatio sui, qua quis in seipso deceptus se quid magnum putat, dona sua naturalia aut supernaturalia supra meritum magna, & omni aestimatione digna existimat. Ille in nullo se sibi displicet, immò in omnibus complacet sibi, suos defectus extenuat, labores exaggerat, & de eo, quod rectè facit, ac si suum & non Dei esset, latenti quadam cogitatione & abscondito desiderio gloriam ac laudem concupiscit. Morder hoc venenatum caput ore mortifero non tantum eos, qui scientia, ingenio, & donis naturalibus pollent, sed eos quoque, qui virtutibus, & laboribus pro Christo susceptis, & diuina familiaritate resplendent. Qui non semel quasi furuius dicunt: Non sumus sicut ceteri hominù, & distimulant se seipsum aliquid reputant, aliosque contemnunt. Unde Ricardus Victorinus mystice in Iordane immoderatum sui amorem intelligens, sic ait: Cum ceperit semen illud, quod cecidit in terram bonam, producere de se fructum, aliud tricesimum, aliud sexagesimum, aliud centesimum, solet nimirum eo tempore Iordanis vnda altius intrumescere: & ut est humani animi, magna de se aestimare, magnum se aliquem credere, cum viderit se multum fructum facere, & ad maturitatis messem peruenire. Tunc, (nec mirù,) quo maiora de seipso aestimat, eo maiori dilectione dignum se esse iudicat, magnumque est valde, si non usque ad superfluitatem in ima defluat, & iusta aequitatis metas utilitatisque ripas non excedat. Quantum ergo putas, quam magnum miraculum existimas, tibi ipsi vilescere, tibi ipsi magis magisque displicere, eo praecipue tempore, cum incipis magnus esse,

Apoc. 12. 3.

I. Caput.

Luca 18. 11.

Ricar. de exterminat. mali c. 14.

PAZ
omni